

Hükümdarlıktan Sonra Yaşam

“Her biri kendi içinde kaynayan zerreSEL birer yaşama sahip, insan dediğimiz o sayısız ve birbirinden ayrıntı göletler bütünü, suya, nehirlerin ulaşamayacağı bir varlık kazandıran bir yol olmaktan başka neydi ki?”

—Loren Eiseley, “The Flow of the River”, *The Immense Journey*

TAHTTAN DEMOKRASİYE

Galileo 1610’da kendi yaptığı teleskopla Jüpiter’in aylarını keşfettikten sonra, din çevreleri onun Güneş merkezli yeni kuramını, insanın tahtından indirilişi olarak betimlemiş ve ciddi biçimde kınamışlardı. Bunun, tahtından daha birkaç kez inecek olan insan için yalnızca bir ilk olduğunu tahmin edemezlerdi elbette. Yüz yıl sonra, İskoçyalı çiftçi James Hutton’ın tortul katmanlarla ilgili çalışması, Kilise’nin Dünya’nın yaşıyla ilgili tahminlerini altüst ederek gezegeni sekiz yüz bin kez daha yaşlı kılıyordu. Kısa süre sonra Charles Darwin insanları, çeşitli canlılarla dolup taşmakta olan hayvanlar âleminin dallarından biri olmaya indirgeyerek, onları görkemli konumlarından etti. 1900’lerin başlarında kuantum mekaniği, gerçekliğin dokusuyla ilgili anlayışımızı geri dönüşsüz biçimde değiştirdi. 1953’te ise Francis Crick ve James Watson’ın DNA’nın yapısını çözmesiyle yaşamın gizemli hayalleri, yalnızca dört harften oluşan diziler halinde yazılıp bilgisayarda depolana-bilen bir gerçekliğe dönüşmüştü.

Geride bıraktığımız yüzyılda ise nörobilim, bilinçli zihnin, tek-nenin kaptanı olmadığını gösterdi bize. Böylece evrenin merkezin-den düşüşümüzün üzerinden geçen kısacık bir dört yüz yıl sonra, kendi merkezimizden de düştüğümüze tanık oluyorduk. Kitabın birinci bölümünde, perdelerin arkasında işleyen mekanizmaya bilinçli erişimin oldukça yavaş seyreden bir süreç olduğunu, bazen